

## **ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΟ ΓΕΩΠΑΡΚΟ ΤΡΟΟΔΟΥΣ**

### **ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΑ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ**

Το πρόγραμμα αυτό προσφέρεται για τους/τις μαθητές/μαθήτριες της Δ', Ε' και Στ' τάξης της Δημοτικής Εκπαίδευσης.

Το πρόγραμμα είναι μονοήμερο (9:00-13:30 ή 9:00-16:00).

**Σημείωση 1:** Σε συνεργασία με το προσωπικό του Κέντρου και τους/τις συνοδούς εκπαιδευτικούς, το γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος, όπως παρουσιάζεται παρακάτω, μπορεί να αναπροσαρμοστεί και να διαφοροποιηθεί ως προς τις δραστηριότητες και τον τρόπο ανάπτυξής του, με βάση τις ανάγκες της κάθε ομάδας.

**Σημείωση 2:** Το πρόγραμμα πραγματοποιείται στο Κέντρο Επισκεπτών του Γεωπάρκου Τροόδους στην περιοχή Αμιάντου και η τιμή εισόδου για τους/τις μαθητές/μαθήτριες είναι €1,00 και για τους/τις συνοδούς εκπαιδευτικούς είναι δωρεάν.

### **ΣΤΟΧΟΙ**

Οι μαθητές/μαθήτριες αναμένεται να:

- Γνωρίσουν τη διαδικασία της γένεσης της Κύπρου και να την συνδέσουν με την ύπαρξη ποικιλίας πετρωμάτων στο νησί, δίνοντας έμφαση στην οροσειρά του Τροόδους.
- Ενημερωθούν για τα βασικά πετρώματα που συνθέτουν τον γεωλογικό ιστό της οροσειράς του Τροόδους και να είναι ικανοί να αναγνωρίζουν κάποια από αυτά.
- Αντιληφθούν ότι τα πετρώματα αποτελούν φυσικό πόρο και να γνωρίσουν διάφορους τρόπους εξόρυξης ορυκτών (χαλκού, χρωμίου, αμιάντου) στην περιοχή του Τροόδους.
- Γνωρίσουν την έννοια του γεωπάρκου και να αντιληφθούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του Τροόδους που συνέβαλαν στην ένταξή του στο παγκόσμιο δίκτυο γεωπάρκων UNESCO.
- Συσχετίσουν την ύπαρξη ενός γεωπάρκου με την προστασία της γεωλογικής κληρονομιάς μιας περιοχής.
- Αντιληφθούν πώς οι διάφορες γεωτουριστικές δράσεις συνδέονται με την τόνωση των τοπικών κοινωνικο-οικονομικών δραστηριοτήτων και τη δημιουργία επιχειρήσεων στην περιοχή του Τροόδους.
- Εκτιμήσουν τη διαχρονική αξία των πετρωμάτων στη διαμόρφωση της φυσιογνωμίας της περιοχής.

### **ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ**

9:00 – 10:00

Αφιξη-καλωσόρισμα και ξενάγηση στο Κέντρο Επισκεπτών του Γεωπάρκου Τροόδους. Οι μαθητές/μαθήτριες ενημερώνονται για τη γένεση της Κύπρου και γνωρίζουν διάφορα πετρώματα και ορυκτά της περιοχής. Ενημερώνονται επίσης σχετικά με τα Μεταλλεία Αμιάντου και Χρωμίου που υπάρχουν στην οροσειρά του Τροόδους.

10:00 – 10:30

Οι μαθητές/μαθήτριες ενημερώνονται για την έννοια του Γεωπάρκου. Μέσα από τη μελέτη του υλικού που εκτίθεται στο Κέντρο Επισκεπτών εντοπίζονται τα χαρακτηριστικά της οροσειράς του Τροόδους που την καθιστούν σημαντική περιοχή ένταξης στο παγκόσμιο δίκτυο Γεωπάρκων UNESCO.

10:30- 11:00 Διάλειμμα

11:00-13:00

Πραγματοποίηση βιωματικών δραστηριοτήτων στον χώρο του Κέντρου Επισκεπτών του Γεωπάρκου Τροόδους και στον Γεωλογικό Κήπο που υπάρχει στο προαύλιο. Ενδεικτικές δραστηριότητες είναι:

- Αναγνώριση και ταξινόμηση πετρωμάτων με τη χρήση κλειδας. Δημιουργία ενδεικτικών ταμπελών με το όνομα και την περιοχή εύρεσης των διαφόρων πετρωμάτων που εκτίθενται στον γεωλογικό κήπο.
- Δημιουργία γεωκατασκευής. Χρησιμοποιώντας πετρώματα και υλικά τα οποία συλλέγουν από τον γύρω χώρο του Γεωπάρκου, δημιουργούν μια κατασκευή στην οποία αποτυπώνεται η ποικιλία των πετρωμάτων που υπάρχει στο νησί, καθώς και η συσχέτιση και αλληλεξάρτηση μεταξύ πετρωμάτων και βιοτικών παραγόντων σε ένα οικοσύστημα.
- Μελέτη του φωτογραφικού υλικού που σχετίζεται με τα διάφορα επαγγέλματα και ασχολίες που υπήρχαν στην περιοχή Αμιάντου κατά την περίοδο εξόρυξης του ορυκτού και συζήτηση για το πώς η ύπαρξη μεταλλείων στην περιοχή οδήγησε στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ακμή της περιοχής. Συζητούνται οι λόγοι που οδήγησαν στην εγκατάλειψη της περιοχής από τους/τις κατοίκους της μετά τον τερματισμό της εξόρυξης Αμιάντου.
- Μελέτη πεδίου για διερεύνηση της σύστασης του εδάφους στην περιοχή του Αμιάντου. Εφαρμόζοντας την πειραματική διαδικασία αναγνωρίζουν τους διάφορους τύπους εδάφους (π.χ. αργιλώδες, χουμώδες, αμμώδες, μεικτό). Καταγραφή μετρήσεων αβιοτικών παραγόντων στον χώρο, αναγνώριση φυτών της περιοχής και συζήτηση αναφορικά με την ύπαρξη συγκεκριμένων φυτών εξαιτίας συγκεκριμένων παραγόντων όπως η σύσταση του εδάφους, το κλίμα και το υψόμετρο της περιοχής.

13:00- 13:30

Οι μαθητές/μαθήτριες συζητούν για τον ρόλο που επιτελεί το Γεωπάρκο Τροόδους στην οικονομική ανάπτυξη της περιοχής, στην προστασία του γεωλογικού της πλούτου, αλλά και ευρύτερα στην ανάπτυξη των περιοχών που υπάρχουν σε αυτό.

Αναχώρηση και επιστροφή στο σχολείο.

#### **ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ-ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ**

Σε περίπτωση που επιλεγεί από την ομάδα το απογευματινό πρόγραμμα (9:00-16:00) για ανάπτυξη του συγκεκριμένου θέματος, οι μαθητές/μαθήτριες συνεχίζουν το πρόγραμμα με ανατροφοδοτικού τύπου δραστηριότητες όπως: α) συγκέντρωση περαιτέρω πληροφοριών από το διαδίκτυο, όπως ιστορικά και λογοτεχνικά κείμενα, καθώς και καταγραφή προσωπικών μαρτυριών από άτομα μεγαλύτερης ηλικίας (παππούδες και γιαγιάδες) σε σχέση με τα επαγγέλματα και τον τρόπο ζωής των ανθρώπων που εργάζονταν στο μεταλλείο Αμιάντου, β) Περιπατητική γεωδιαδρομή στο «Μονοπάτι της Άρτεμης». Με τη βοήθεια της κλείδας αναγνωρίζουν πετρώματα που συναντούν στο μονοπάτι, παρατηρούν τη χλωρίδα και πανίδα της περιοχής, γ) αντιπαραβάλλονται εικόνες από διάφορες περιοχές του νησιού, πριν και μετά τη δημιουργία ορυχείου, και γίνεται διαλογική αντιπαράθεση για τα υπέρ και κατά της ύπαρξής του σε μια περιοχή.

Παράλληλα, μπορούν να διεξαχθούν στον χώρο δραστηριότητες ευαισθητοποίησης σε θέματα προστασίας και αξιοποίησης του γεωλογικού πλούτου όπως παιχνίδια ρόλων, θεατρικό παιχνίδι κ.ά.

Στο απογευματινό πρόγραμμα οι μαθητές/μαθήτριες έχουν μεσημεριανό διάλειμμα. Για τον σκοπό αυτό μπορούν να έχουν μαζί τους ελαφρύ μεσημεριανό φαγητό ή το σχολείο μπορεί να κάνει διευθετήσεις για να φάνε σε εστιατόριο της περιοχής.

Συστήνεται όπως οι μαθητές/μαθήτριες:

- Έχουν μαζί τους κασετίνα στην οποία να υπάρχουν ψαλίδι, γόμα και χρωματιστά.
- Φορούν αθλητικά παπούτσια και να είναι κατάλληλα ντυμένοι/ντυμένες με βάση το κλίμα και τις καιρικές συνθήκες που επικρατούν κάθε φορά στην περιοχή.
- Θα ήταν χρήσιμο η ομάδα να έχει μαζί της φωτογραφική μηχανή και βιντεοκάμερα, για βιντεοσκόπηση των δραστηριοτήτων και δρώμενων του προγράμματος.

Τα φύλλα εργασίας και τα όργανα ή οποιοσδήποτε άλλος εξοπλισμός χρειάζεται για την εφαρμογή των προγραμμάτων παρέχεται από το Κέντρο.